

INOSTRANA SUDSKA PRAKSA

OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI U ENGLESKOJ SUDSKOJ PRAKSI

Presude engleskih viših sudova, pored zakonskih propisa, predstavljaju važan izvor prava. Sudskim presudama, uz tumačenje ugovora o osiguranju, utvrđuju se obaveze osiguravača, kažnjavaju prevaranti itd.

Presudom u slučaju *Yates v National Trust (2014)* sud je utvrdio kakvu obavezu ima posednik (ili vlasnik) zemljišta prema radnicima zaposlenim kod poslodavca s kojim je zaključio ugovor. Prema odredbama ugovora, poslodavac je preuzeo obavezu da poseče visoko drvo tako da ne prouzrokuje štetu. Radnik zaposlen kod poslodavca, prilikom sečenja grana drveta, pao je s visine od 15 metara. Slomio je kičmu i trajno postao invalid – paraplegičar. Radnik je podneo tužbu protiv posednika zemljišta.

Zakon (*Work at Height Regulations, 2005*) predviđa obavezu ne samo poslodavca već i drugih lica da pokažu dužnu pažnju prilikom izvođenja radova na visinama. Potrebno je obezbediti uslove da se radovi obavljaju na siguran način. Nasuprot tome, tuženik (posednik zemljišta) u ovom slučaju nije vodio računa kako će drvo biti posečeno. Smatrao je da je to obaveza poslodavca kojeg je za ovaj posao angažovao. Tužilac se u sporu pozvao i na zakon kojim se utvrđuju obaveze posednika imovine (*Occupiers Liability Act, 1957*). Sud nije prihvatio da je tuženik odgovaran budući da ni zemljište ni drvo ne predstavljaju opasnost. Nije prihvatio ni argumenat da je tuženik morao znati kakvu sposobnost poslodavac mora da ima.

Tužilac je spor izgubio. Sud je zaključio da obaveza tuženika nije veća od obaveza koje ima prema svakom posetiocu.

Sa stanovišta osiguranja, ovaj sudski slučaj je interesantan. Poslodavac je imao ugovor o osiguranju od opšte odgovornosti, ali nije imao osiguranje od odgovornosti u svojstvu poslodavca, koje pokriva njegovu profesionalnu od-

govornost za delatnost koju obavlja. Njegova odgovornost u ovakvom slučaju nije bila pokrivena osiguranjem.

M. Kan je podneo tužbu protiv „*Mituni Sumitomomo Insurance Underwriters*“ (u „Lojdu“) zahtevajući milionsku naknadu štete. Umesto da ostvari naknadu, tužilac je osuđen na devet meseci zatvora jer je svoj odštetni zahtev znatno preuveličao. Na ovakvu kaznu osuđen je i njegov tast, koji je u toj raboti učestvovao. Žena tužioca je dobila dvogodišnju uslovnu kaznu s obzirom na to da je i ona učestvovala u toj relativno složenoj prevari.

Kana je 2008, dok je vozio bicikl, oborio kamion osiguran kod tuženika. Zadobio je više fraktura (kičma, rebra i lakat), kao i povredu glave (hemoragija, krvarenje). Tvrdio je da zbog povrede glave ne može da prepozna svoju majku, niti da se kreće bez pomoći drugih. Pregledali su ga razni lekari, a javili su se i „svedoci“.

Praćenjem Kana, 2010. godine je utvrđeno da se u velikoj meri oporavio. Koristio je mobilni telefon, sam je prelazio ulicu i nosio dete. Podaci dobijeni iz banke potvrdili su da radi, ponekad i prekovremeno.

Sud je dodelio Kanu naknadu od 75.000 funti, koju su u većem delu dobili advokati. Da je prevara uspela, po mišljenju suda, Kan bi dobio najmanje tri miliona funti. Osuđen je na kaznu zatvora „zbog uvrede suda“.

Apelacioni sud odbio je zahtev tužioca u sporu protiv osiguravača u postupku *Alan Bate v Avia Insurance*. Sud je odbio da Alanu Bejtu naknadi pretrpljenu štetu. Istovremeno, sud je prihvatio stav osiguravača da je tužilac – ugovorač osiguranja i osiguranik – propustio da osiguravaču, prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju, prijavi sve okolnosti od značaja za ocenu težine rizika, te da je tužilac netačno prijavio okolnosti.

Smatra se da će ova presuda imati ograničen domet posle donošenja zakona koji štiti potrošače kao osiguranike [*Consumer Insurance (Disclosure and Representations Act, 2012)*]. Ovim zakonom se utvrđuje da ugovorač nema obavezu da obaveštava osiguravača o relevantnim okolnostima. On samo mora savesno da odgovori na postavljena pitanja osiguravača i da ga ne dovodi u zabludu.

Izvori

- Nicholas Thorne, Tree surgeon fall case dismissed in High Court in duty of care clarification, *The Post Magazine*, 27. 3. 2014.
- Leanne Revitt, Fraudsters jailed for nine months after surveillance proves exaggeration, *The Post Magazine*, 27. 3. 2014.

Prikazi

- Mark Aitken, Court of Appeal dismisses property case after failure to disclose business risk, *The Post Magazine*, 10. 4. 2014.

Priredio: Dr Zoran D. Radović